

تسویه بیش از ۲.۸ میلیارد دلار از مطالبات ارزی بانک‌ها

معاون ارزی بانک مرکزی گفت: سرانجام هشت سال پس از ابلاغ قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور در سال ۱۳۹۴، تعهدات ارزی موضوع ماده (۴۶) قانون مزبور تعیین تکلیف نهایی شد و در مسیر تسویه قرار گرفت؛ در نتیجه این اقدام، زمینه تعیین تکلیف و تسویه بیش از ۲.۸ میلیارد دلار از مطالبات ارزی بانک‌ها توسط بانک مرکزی فراهم می‌شود. به گزارش ایستنا، محمد آرام معاون ارزی بانک مرکزی تصریح کرد: از اواخر سال گذشته با اهتمام ارکان مختلف بانک مرکزی و بویژه هیئت‌عامل و رئیس کل محترم بانک، تعیین تکلیف نهایی این موضوع مهم و تاثیرگذار بر وضعیت مالی بانک‌ها و تمداد زیادی از شرکت‌ها و بازرگانان فعال در حوزه تجارت خارجی در اولویت این بانک قرار گرفت. وی افزود: اکنون با فراهم شدن بستر اجرایی مورد نیاز، بانک مرکزی آمادگی خود را برای تعیین تکلیف نهایی و تسویه تعهدات ارزی قطعی احراز شده در ارتباط با ماده قانونی مورد اشاره اعلام خواهد کرد. فرآیند شناسایی و ثبت بدهی ارزی متناظر با تعهدات ارزی احصاء شده در دفاتر مالی بانک مرکزی نیز در حال انجام است. معاون ارزی بانک مرکزی گفت: در نتیجه این اقدام مهم از طرف بانک مرکزی ، زمینه تعیین تکلیف و تسویه بیش از ۲.۸ میلیارد دلار از مطالبات ارزی بانک‌ها فراهم می‌ شود.

«تجارت» از تبعات مداوم محدودیت دامنه نوسان گزارش می دهد

آثار ابزارهای محدودکننده بورس

است. اما دامنه نوسان محدود یک حرکت خاص برای محدوده زمانی مشخص در روند فعلی خاص است که البته ایراداتی دارد، دامنه نوسان محدود مشکلاتی برای بازار ایجاد کرده‌است و در حال حاضر بسیاری اذعان دارند که بازار در دامنه ارزندهای قرار دارد، به این معنی که مشکل بازار از زندگی نیست، به گفته کارشناسان دامنه نوسان وقتی می‌تواند کارکرد خود را داشته باشد که مشکل عدم ارزندگی باشد. از این رو به‌شاید دامنه نوسان بتواند در جایی مرز تعادل را حفظ کن. در واقع هیچ تفاوتی بین دامنه نوسان ۲ و ۵ در ریزش نخواهد بود و همین شدت ریزش را با دامنه ۵ درصد هم خواهیم داشت وقتی جریان پولی که قرار بود در بازار حاضر شود امروز به هر دلیلی با هر شکلی فقط تماشاچیست، فضای فعلی کشور فضای قفل شده و پرهیز از هرگونه تصمیم گیری است و همین موضوع به بازار سرمایه نیز سرایت کرده است.

• ارزیابی کارشناسی از وضعیت بورس

در این خصوص محمد غفوری با اشاره به وضعیت نامساعدان بورس اعلام کرد: بازار سهام هفته‌های گذشته شاهد ریزش‌های مکرر و افت قیمت بود که در نهایت کاهش ۲.۳۲ درصدی شاخص از ابتدای خرداد رقم خورد.

افزایش نااطمینانی سیاسی، نوسانات غیرقابل پیش‌بینی در قیمت بازارهای رقیب و نبود چشم‌انداز روشن از آینده وضعیت اقتصادی، سه عامل اصلی ایجادباتکلیفی سهامداران و بورس‌گریزی هستند.

وافزوده:در فضای سرخ معاملات، مهار شک‌های یکی از سخت‌ترین کارهای ممکن است. تردیدها در همه بازارها باعث سرگردانی نقدینگی شده است. سرمایه‌گذاران در شرایط کنونی به دنبال بازاری هستند که حداقل تردیدها و ریسک‌ها مواجه باشد.ابهامات پیرامون مسائل انتخاباتی و سناریوهای

نظرات جدی سازمان بورس بر تبلیغات گمراه‌کننده صندوق‌های

علی اکبر ایرانشاهی، رییس مرکز نظارت بر صندوق‌های سرمایه‌گذاری سازمان بورس و اوراق بهادار اعلام کرد: سازمان بورس با جدیت تمام بر صندوق‌های سرمایه‌گذاری از جمله رعایت قوانین و مقررات، رعایت حقوق سرمایه‌گذاران و ارائه اطلاعات صحیح نظارت می‌کند. علی اکبر ایرانشاهی، خبری بازار سرمایه ایران (سننا)، به پیگیری‌های سازمان بورس برای جلوگیری از تبلیغات گمراه‌کننده توسط صندوق‌های سرمایه‌گذاری اشاره کرد و افزود: با توجه به تاکید مراجع نظارتی بانک مرکزی در خصوص نظارت بر بانک‌ها برای رعایت مصوبات شورای پول و اعتبار، سازمان بورس همانند گذشته با جدیت تمام اقدام به نظارت بر صندوق‌های سرمایه‌گذاری از حیث رعایت قوانین و مقررات، رعایت حقوق سرمایه‌گذاران و ارائه اطلاعات صحیح می‌کند. وی اظهار داشت: به مدیران صندوق‌های سرمایه‌گذاری توصیه می‌شود تا پیگیری لازم را نسبت به رعایت مقررات حاکم بر صندوق‌های سرمایه‌گذاری از جمله رعایت نصاب‌های سرمایه‌گذاری در دستور کار قرار دهند. ایرانشاهی اعلام کرد: با توجه به تغییر نصاب سپرده بانکی در صندوق‌های سرمایه‌گذاری در اوراق بهادار با درآمد ثابت از ۵۰ درصد به ۴۰ درصد از پایان مرداد ماه، مدیران صندوق‌های سرمایه‌گذاری موظف هستند، تعهدات لازم را بر منظور رعایت نصاب مزبور انجام دهند تا در پایان مهلت نصاب سپرده بانکی رعایت شود.

احتمالی برنامه آتی گروه اقتصادی جدید، سبب شده تمرکز سرمایه‌گذاران بچگاهی وضعیت بنیادی بورس، روی مسائل دیگر باشد. دولت فعلی برنامه مشخصی برای بازار سهام نداشت و بورس دوران بدی را تجربه کرد. به گونه‌ای که ارزش دلاری آن با کاهش شدیدی مواجه شد. به همین دلیل فراز و فرود انتخاباتی برای اهالی بورسی از اهمیت فراوانی برخوردار است. برخی دستورالعمل‌هایی که بازار را به چالش کشید اگر با روی کار آمدن دولت جدید اصلاح شود، ورق جدیدی از معاملات را نمایان خواهد کرد. غفوری گفت: گروه اقتصادی جدید می‌تواند تغییراتی در دستور کار قرار دهد و شرایطی را بوجود آورد که نقدینگی بصورت مستمر خارج نشود. شاخص از ابتدای سال ۵۹۹.۵ درصد افت داشت که در این مقطع نگران‌کننده محسوب می‌شود. از سوی دیگر قیمت‌گذاری دستوری، چند نرخی بودن دلار و افزایش مداخلات سیاست‌گذار در بازارها به معضلی جدی برای بورس و تولید مبدل شده است. رها کردن نرخ بهره طی ماه‌های گذشته، بورس را از مسیر صعودی در ابتدای سال منحرف کرد. هرچقدر بازار اولیه قدرتمند شود بازار ثانویه قوی‌تری خواهیم داشت. در چنین شرایطی شرکت‌ها رغبت بیشتری برای ورود به بازار سرمایه پیدا خواهند کرد و صورت‌های مالی شفاف‌تری ارائه می‌کنند.دولتی که روی کار می‌آید از منظر برنامه‌های اقتصادی زیر ذره‌بین فعالان اقتصادی قرار دارد. اگر فضای جدیدی در بورس ایجاد نشود، ارزش معاملات باز هم کمتر و کمتر شود. او ادامه داد: سوء تدبیر در مسائل اقتصادی، بازار سهام را در ورطه غیرچذایی انداخته است.

یکی از ویژگی‌های منفی در معاملات روزهای قبل همگام شدن شاخص هم‌وزن با شاخص کل در مسیر نزولی بود. شاخص هم‌وزن از ابتدای سال ۹۰.۲ درصد کاهش یافته است. بازدهی منفی اصلاح طولانی مدت شاخص‌ها و ریزش حدود دوبرابری شاخص هم‌وزن، نیازتابی از استیصال سهامداران در خرداد و خروج پول‌های نوظهور از بورس است. برآورد کارشناسان حاکی از آن است میان بازارها در فضای مبهم ۱۴۰۳، بورس بگه‌تان نااطمینانی‌ها و تردیدها خواهد بود.

گروه اقتصاد کلان: با توجه به تحریم‌ناپذیری شبکه‌های پیام‌رسانی مالی دو کشور ایران و روسیه (سیام ارزی ایران و SPFS روسیه) متصل شد. این اقدام از سوی دشمنان دو کشور راهبردی غیرقابل توقف است. این امر به این مناسبت که بانکهای دو کشور در یک زمین بازی ساخته شده توسط بانک‌های مرکزی دو کشور، در تعامل خواهند بود و از طرفی زیرساخت‌های این امر به هیچ عنوان غربی و وابسته به نظام سلطه نیست. در توضیح سامانه پیام‌رسانی الکترونیکی مالی (سیام) باید گفت سامانه مذکور به منظور الکترونیکی کردن مرادوات بانکی و ایجاد زیرساخت یکپارچه و مکانیزه‌ی خدمت‌رسانی راه‌اندازی شده است. به واسطه این سامانه، می‌توان بسیاری از سیستم‌های بانکی را تحت پروتکل‌های استاندارد مبادلات مالی به یکدیگر متصل و ارتباطات، مکاتبات و مرادوات میان بانک‌ها و بانک مرکزی را به صورت کاملاً الکترونیکی و امن میسر ساخت و ابزارهای نظارتی بانک مرکزی بر این مرادوات وارد آن تعبیه کرد. هم‌چنین با استفاده از سیام برای اولین بار، زیرساخت استاندارد پیام‌رسانی الکترونیکی ملی در نظام بانکی برای تمامی مرادوات مالی عمده بانک‌ها از قبیل اعتبارات اسنادی، ارزی وریالی، ضمانت‌نامه‌های ارزی وریالی، حوالجات ارزی، مکاتبات و استعمال‌ها از طریق یک شبکه واحد پیام‌رسانی ایجاد شده که ضمن کاهش هزینه‌های مرادوات مالی برای بانک‌ها، امنیت لازم برای تبادل تراکنش‌های مالی در داخل کشور نیز تأمین شده است. محسن کریمی، معاون بین‌الملل پیام‌رسان ملی بانک‌های ایران و روسیه، ۷۰۰ بانک‌روسی

گروه اقتصاد کلان: با توجه به تحریم‌ناپذیری شبکه‌های پیام‌رسانی مالی دو کشور ایران و روسیه (سیام ارزی ایران و SPFS روسیه) متصل شد. این اقدام از سوی دشمنان دو کشور راهبردی غیرقابل توقف است. این امر به این مناسبت که بانکهای دو کشور در یک زمین بازی ساخته شده توسط بانک‌های مرکزی دو کشور، در تعامل خواهند بود و از طرفی زیرساخت‌های این امر به هیچ عنوان غربی و وابسته به نظام سلطه نیست. در توضیح سامانه پیام‌رسانی الکترونیکی مالی (سیام) باید گفت سامانه مذکور به منظور الکترونیکی کردن مرادوات بانکی و ایجاد زیرساخت یکپارچه و مکانیزه‌ی خدمت‌رسانی راه‌اندازی شده است. به واسطه این سامانه، می‌توان بسیاری از سیستم‌های بانکی را تحت پروتکل‌های استاندارد مبادلات مالی به یکدیگر متصل و ارتباطات، مکاتبات و مرادوات میان بانک‌ها و بانک مرکزی را به صورت کاملاً الکترونیکی و امن میسر ساخت و ابزارهای نظارتی بانک مرکزی بر این مرادوات وارد آن تعبیه کرد. هم‌چنین با استفاده از سیام برای اولین بار، زیرساخت استاندارد پیام‌رسانی الکترونیکی ملی در نظام بانکی برای تمامی مرادوات مالی عمده بانک‌ها از قبیل اعتبارات اسنادی، ارزی وریالی، ضمانت‌نامه‌های ارزی وریالی، حوالجات ارزی، مکاتبات و استعمال‌ها از طریق یک شبکه واحد پیام‌رسانی ایجاد شده که ضمن کاهش هزینه‌های مرادوات مالی برای بانک‌ها، امنیت لازم برای تبادل تراکنش‌های مالی در داخل کشور نیز تأمین شده است. محسن کریمی، معاون بین‌الملل پیام‌رسان ملی بانک‌های ایران و روسیه، ۷۰۰ بانک‌روسی

می‌توانند با بانک‌های ایرانی تبادل پیام مالی داشته باشند. همچنین بانک‌های دولتی خصوصی ایرانی و نهایتاً تجویز پروژه‌های صنعتی و عمرانی خصوصی، از دیگر کارکنان انجام شده در زمینه توسعه روابط بانکی با روسیه بود. به گزارش تسنیم، توسعه سامانه پیام‌رسان اتحادیه پایاپای ارزی (ACUMER) نیز از موضوعات مهمی است که باید به آن اشاره کرد. با توجه به ضرورت ایجاد یک سامانه پیام‌رسان مالی متنوع کشورهای عضو که امکان رصد خارج از چارچوب تعریف شده را نداشته و در عین حال صرفه‌جویی در استفاده از ذخائر ارزی و گسترش و تقویت روابط بانکی به منظور توسعه فعالیت‌های اقتصادی و بازرگانی میان کشورهای عضو اتحادیه پایاپای آسیایی، این پروژه تعریف و اجرا شد.
آماده‌سازی محیط تست و اتصال و عملیاتی‌سازی کشورهای عضو (ایران، هندوستان، پاکستان، مالدیو، سریلانکا، نپال، بنگلادش، میانمار و بوتان) از مهم‌ترین دستاوردهای این پروژه بوده است.

• مذاکرات با اگزیم بانک روسیه

از آنجایی که مشکلات و محدودیت‌های ناشی از تحریم‌های ظالمانه ایالات متحده و عدم دسترسی به منابع ارزی، تأمین منابع مالی به منظور پیشبرد اهداف کشور در راستای توسعه فعالیت‌ها در بخش‌های گوناگون یکی از چالش‌های اساسی بود که باید مورد رسیدگی قرار می‌گرفت و سال‌ها ظرفیت‌های مهمی در این بخش مغفول مانده بود، در دولت شهید رئیسی مذاکرات متعددی با همکاری بانک مرکزی جهت نهایی‌سازی ارائه خدمات بانکی بین ایران و روسیه انجام شد. حضور مؤثر در مذاکرات با طرف روسی و تلاش جهت متقاعد

اقدامات مقابله ای برای فرار از نرخ سود بانکی

گاهی سپرده را به سپرده سرمایه‌گذاری بلندمدت متناظر و با نرخ سود مصوب تبدیل کند.

• قانون چه می‌گوید؟

طبق بخشنامه ابلاغی سال ۱۴۰۲ که مورد تاکید بانک مرکزی است، حداکثر نرخ سود بانکی ۲۲.۵ درصد تعیین شده‌است و همه بانک‌ها ملزم به رعایت نرخ‌های سود مصوب هستند. در این راستا، هفته گذشته جلسه‌ای بین رؤسای بانک مرکزی و سازمان بورس تشکیل شد. در این جلسه، رییس سازمان بورس و اوراق بهادار ضمن بیان آثار سیاست‌های بانک مرکزی بر

تجارت

دوشنبه ۲۱ خرداد ۱۴۰۳ • ۱۰۴ صفحه ۱۴۴ • شماره ۳۰۰۵

Mon • 10 June • 2024 • 8 page

سرمقاله

چرا حال اقتصاد خوب نیست؟

ادامه از صفحه یک...سطح کلان اقتصادی و تجدیدنظر در اندیشه‌های نادرست، ریل‌گذاری صحیحی در جهت توسعه کشور انجام گیرد. رئیس‌جمهور آینده باید فارغ از نگاه صفر و یکی، از تمام اقتصاددانان مطرح ایران با دیدگاه‌های مختلف در تیم اقتصادی خود استفاده کند و در مسیر توسعه پایدار گام بردارد. البته برای دستیابی به این هدف ضرورت دارد که آسیب‌شناسی جامعی از شرایط اقتصادی موجود صورت گیرد. در یک آسیب‌شناسی بی‌طرفانه، نقاط ضعف و قوت بسیاری شناسایی خواهد شد. اما به نظر می‌رسد حل حداقل ۶مساله به عنوان مسائل اصلی باید مورد توجه رئیس جدید دولت قرار گیرد. اهمیت این موارد چنان است که اگر توجه ویژه‌ای به آنها معطوف شود در کوتاه‌مدت شاهد جهش اقتصادی خواهیم بود؛ این مسایل شامل از میان برداشتن تحریم‌ها، اصلاح نظام بودجه‌ریزی، فساداداری، سیاست‌های ارزی، سیاست‌های حوزه انرژی و اقتصاد دولتی است.
تحریم‌های چند ده‌ساله رصق اقتصاد را کشیده و اقتصاد کهرمق با خام‌فروشی ثروت‌های ملی در حال گذران زمان است. تحریم‌ها باعث شده است ارتباط بانکی تجار ما با دنیا قطع شود و هزینه انتقال پول به شدت بالا برود. تحریم‌ها سبب شده که بیشتر کشورها از ترس جریمه‌های ناشی از همکاری تجاری با ایران، ارتباط اندکی با تجار ایرانی داشته باشند و کشورهای هدف صادراتی ایران که صادرات قابل توجهی به آنها داریم از انگلستان یک دست هم کمتر است. از طرفی، معمولاً تخفیفات بسیاری هم به مشتریان خارجی ارائه می‌شود تا ریسک معامله با ایرانیان را بپذیرند. همچنین صادرات که پشتوانه تولید ماست با مشکلات متعددی مواجه شده و واردات مواد اولیه مورد نیاز تولید نیز با مسائل متعددی روبه‌روست که افزایش قیمت مواد اولیه و افزایش قاچاق را سبب شده است. بنابراین تعامل سازنده با دنیا برای توسعه ایران و نفو تحریم‌ها باید اولویت اول رئیس‌جمهور آینده باشد. در بحث بودجه، شورش‌خانه‌ها در چند دولت اخیر، کسری بودجه به شکل امری طبیعی ظهور کرده است؛ در حالی که این پدیده، فاجعه‌ای چون افزایش تورم را رقم می‌زند. کسری بودجه دولت‌ها و عدم بهره‌وری کافی آن به علت هزینه کرد‌های غیرسازنده و عدم شفافیت در آن باعث شده است بودجه‌ریزی پاشنه آشیل دولت‌ها باشد و فشار آن از طریق تورم به مردم عادی و از طریق مالیات به بنگاهداران شناسنامه‌دار وارد شود. شاید جلوگیری از افزایش تورم نیاز به چندین جمعیت اقتصاددانان ما داشته باشد و بهره‌گیری از این متخصصان جزو وظایف مهم دولت آینده خواهد بود. در دهه اخیر، شاهد افزایش فساداداری هم بوده‌ایم؛ فسادی که عمدتاً ناشی از تدوین ناصح مقررات، کمبود منابع و عدم تخصیص عادلانه آن است. فساد گسترده در حوزه تجارت داخلی و خارجی با تقلب‌های فراوان و جنگ بر سر تصاحب رانت نمایان می‌شود. از این رو، اصلاح روند‌های فساذاز که عموماً از ناحیه امضاهای ملایبی ایجاد می‌شود، باید در اولویت دولت آینده قرار گیرد. شاید مهم‌ترین علت تورم‌های موجود و عدم پیشرفت کافی اقتصاد، ثابت نگه داشتن نرخ ارز طی چند دهه اخیر باشد. در این سال‌ها بسیار دیده‌ایم که سیاست ثابت‌نگه داشتن نرخ ارز و عدم اعتقاد به بازار آزاد و ادعای امکان رگلاتوری در این حوزه، چه فجایی بر سرر اقتصاد ما آورده است. دهه‌ها تحقیق در این حوزه انجام شده و نظر اکثر کارشناسان اقتصادی بخش خصوصی تبعات تثبیت نرخ ارز گویشتد کرده است که البته بانک مرکزی به عنوان نهاد متولی سیاست‌های ارزی، هیچ‌گاه پاسخگو نبوده و بعد از مدتی برای جبران فاصله نرخ ارزها مجبور به کاهش صوری فاصله نرخ ارز رسمی بازار از آن شده‌است. سیاست دولت آینده در خصوص تورم و نرخ ارز که توسط تیم اقتصادی آن تدوین خواهد شد، آینده تجارت خارجی و داخلی ما را مشخص می‌کند.

یادداشت

نقشه‌غرب برای فعال‌سازی

مکانیسم ماشه

ادامه از صفحه یک...بین‌المللی انرژی هسته‌ای اعلام کرده که تهران به پیماننامه هسته‌ای تعهدات خود به‌ارائه گزارش در مورد مسائل باقی مانده عمل نکرده است. گروسی اخیراً گفته امید دارد که در دولت جدید همکاری‌های بیشتری با تهران داشته باشد. اما سه کشور اروپایی در پیش‌نویس قطعنامه‌ای که در ارتباط با ایران به شورای احکام ارائه داده‌اند می‌گویند ایران به هیچ‌وجه به تعهدات خود پایبند نبوده و در حال خرید زمان است. آمریکایی‌ها در این زمینه با توجه به مذاکرات غیرمستقیمی که با تهران و حجاز و کشورهای اروپایی انجام می‌دهند، تلاش کرد تا قطعنامه در سطح شورای حکام در مرحله اول مطرح نشود. اما با هماهنگی‌هایی که کشورهای اروپایی با امریکاداشتند، آنها هم در صحن شورای حکام با ترونیکای اروپا در ارتباط با فشار بیشتر بر تهران از طریق آژانس بین‌المللی انرژی اتمی همراهی کردند. ایران معتقد است که طرف مقابل در توافقنامه ۱+۵ یعنی کشورهای اروپایی و امریکا به تعهدات خود عمل نکردند و فشارهایی را بر ایران اعمال کردند. دولت انقلابی مرحوم ریسی با گفتنای که بر آن حاکم بود زمینه‌های ایجاد نوعی حرکت فعال در جهت فشار آوردن بر آژانس را آغاز کرد. مذاکرات وین در ارتباط با احیای برجام با شکست روبه‌رو شد و باقری کنی به تهران بازگشت و تیم دولت سیزدهم نتوانست با دیپلماسی که آن را دنبال می‌خواند و می‌گفت می‌تواند منجر به برداشتن بخش عمده‌ای از تحریم‌ها شود، تحریم‌ها را کاهش دهد. ایران کاهش تعهدات هسته‌ای خود را به طبع در مقابل با فشارهایی که در چارچوب برجام می‌آمد در دستور کار قرار داد و در چند مرحله تلاش کرد تا محدودسازی بازرسی را نقاط هدف آژانس بین‌المللی انرژی هسته‌ای را در دستور کار قرار دهد. اکنون لبه‌های اصطکاک تهران با آژانس فعال تر شده‌است و ترونیکا در حال زمینه‌سازی برای فعال کردن مکانیسم ماشه هستند.